

Sy-li spēwał,
Pilnje džélał,
Strowja će
Swójbny statok,
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spař měrný
Čerstwosé da.

Njeh ty spēwaš,
Swérnje džélaš
Wšédne dny;
Džeň pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočň ty.

Z njebies mana
Njeh či khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh póda,
Wokřew će!

F.

Serbske njedzelske łopjena.

Wudawa šo kóždu šobotu w Smolerjez knihcizisčezetni w Budyschinje a je tam ša šchtwórtlětnu pschedplatu 40 np. dostacž.

2. njedzela adventa.

Romst. 15, 4—13.

Wješeke „Gosianna“ 1. adventa, š kotrymž šmy witali droheho adventskeho krala, je šašo wuklincžalo. 2. advent šlyšchimy wo pošlednim pschindženju teho Knjesa jako šudnika. Njedyrbimy šo nastróžic! Budžemy mješ tyni, kotřiz budža š radosčju jemu šwalbu špěwacž móž na druhi advent!

Šhwaleny budž Bóh!

1. to budž modlitwa kóždeho w ščetpliwěj nadžiji;
2. to budž modlitwa wošady w jenej myšli.

1. Tež wěrjazy móža šo nastróžic w pomyšlenju na 2. advent. Wale štaleschto je tak šlabe — njeh je tu dobra wola — ale dokonječ to dobre, to ja njenamašam. Njedyrbimy pschezo šašo šdychowacž: Knježe pomhaj! Šak rjenje praji nam 4. šcht. našcheje epistole: „Šchtož přjedny pišane je, to je nam š wucžbje pišane, šo bychmy psches ščetpliwosč a trošcht pišma nadžiju měli!“ Šawol myšli na šwědkow wěry še štareho šluba, kiž šu wutrali a kotřiz buchu trošchtowani š trošchtom a š pomožu. Špominaj na Šakuba, kiž šo bédžesche š tym Knjesom, na Wóšijaša, Šioba, Davita, mohł ty Boha w šrudobje pušchěžicž? Šawěrnje, tam wohladaš trošcht šwjateho pišma — njehašch ščetpliwosč wuknyč a šo trošchtowacž dacž? Šraj š Šawolom: „Wny mamy wšchudžom žalosč, ale my šo njerudžimy; nam šo štyščeže, ale my njesadwělujemy. Šotom tebi tež čžežto njebudže, po 6. šchtucžžy našcheje

epistole š položenej wutrobu horje š njebiešam šawolacž: „Šhwaleny budž Bóh!“ Wny wěmy, šak šu našchi Wótzoyo psche wšchu šrudobu Bohu, kiž wšcho mudrje wodži, šwoju šhwalbu špěwali. Šak je pobožna kralowa Luisa w tamnych čžakach čžežkeho domachpytanja luda šwoje Šalleluja pod šylšami špěwala — ty šlyšchisč tón nadžijepólny šherlušch Wěrcžina Šinkarta, „Njeh Bohu džakuje“, kotřiz je wón hižom lěta přjedy w dowěrjenju na teho Knjesa šaspěwał, přjedy hačž běšche krawna 30 lětna wójna škóncžena.

Šhwaleny budž Bóh — to budž modlitwa kóždeho w ščetpliwěj nadžiji.

2. To pak budž tež wušnacže wošady w jenej myšli. Wny nješměmy pschi šwojich naležnosčach šabycz, šo šmy my štawy šchěščijanskeje wošady a šo mamy w njej šwoje pschišlyšchnosčje dopjelnicž. Šawol škorži na šebicžnosč a pobrachowaze bratrowske šmyšlenje w Šomstěj wošadže. Škóždy čžyšche lěpšchi byčž — tón šchěščijian, kiž běšche wot židowskeje wěry šo wobrocžil a tež tón, kiž běšche přjedny pohan byl. Duž wón jako wucžet rošjašni: „židam“, šo jim to wšchitko pschipadnje š wobtwěrđženju šlubjenja, kotrež šo wótzam štało je; „pohanam“, šo jo doštanu šmilnosčje dla (šcht. 8, 9.). Duž, čžehodla dyrbi šwada byčž pod šchizom? Duž dyrbi knježicž „jena myšl, bratrowska lubosč“ — hłošy šhwaljenja a džakowanja dyrbja šaklincžecž. Čžim bližšchi tónž, čžim wóšišcho a jenotliwišcho: Šhwaleny budž Bóh!

Šak nušne je tole napominanje tež ša naš! Šchtož šwětni čžłowjekojo čžinja, my šamolwicž nimamy. Wle

mjes nami dyrbi blyščec być: „Budźće jeneje myśle!“
 Psi Bożich woltarjach dyrbi so prědomać: „Wopomnicze,
 štož waš s jednoczi, niz štož waš dźeli.“ W adwencze
 njechamy sami stejecz, ale jako khudzi hrěschizy hromadze
 prošycz Boha lubeho Anjela, so by nam nasche hrěchi
 wodał a my jeho luboscze a miloscze nashoniwšchi na
 poslednim adwencze spěwacz mohli: „Abwaleny budź tón
 Anjes, kiž je naš wumohl a naš wjedze s hubjenstwa
 tuteho swěta do swojeje wěcznej krasnosće!
 Hamjen.

W ě r a.

Ślób: Ta sbóžnosć jow k nam pschitadza —.

Ta wěru dźeržu we duschi,
 Tu njedam šebi rubicž;
 Mje jejna krasnosć bohaczi,
 Tu nočzu ženje šhubicž;
 Wšchal ja tu sbóžnu wěstoscž mam,
 So junu w njeju wohladam,
 Štož na semi šym wěrił.

Duž jako mēšcžan njebjeski
 Šej pscheju žiwu wěru;
 Tón schit njech duschu wobroni,
 Šacž póndu domoj k mēru;
 Šches krótko čašne žiwjenje
 Mje k dobyczu Bóh powjedze,
 Šdžež mēra palmy wēja.

Mój trošcht a moja nadžija
 Šy, Anježe, w tutym čašu;
 Mój wěcznje budžesch, hdyž so ja
 Tam w sbóžnych honach pažu.
 D duscha, chwataj, spěchuj so,
 Naj njeje wjazn daloko,
 Šdžež so či króna blyščeci.

Mi, Anježe, složuj wutrobu,
 So wysche šebje hladam,
 Šdžež njesachodne kubla šu;
 Njech jeno tebe žadam.
 Raž mħla psched plónzom rospłuwije,
 Šso krasnosć šwěta pomnije,
 Nasch statok je we njeju.

Dóž w čašnym čěle khodžu ja,
 Kiž šchiz a horjo čuje,
 Šso mi tu hiščće njesjewja,
 Štož Bóh mi pschihotuje;
 Tam, hdyž so wjazn njeplata
 A njeje žaloscž, šrudoba,
 To halke polnje šhonju.

Sow sbóžnosć widžu w čěmnošci;
 Tam budže wšchitko jašne.
 Sow hrěchi činja čěžu mi;
 Tam prjecž šu šwjastki čašne.
 Štož něhdy běch, jow kasy so;
 Tam šako Bože podomnstwo
 Ša w krasnej psche smēju.

Ty šy, mój luby Šbóžniko,
 Mi tajku sbóžnosć dobył,
 Šdyž na šchiz dal šy pschibicž so,
 Šy ja mnje w šmjerczi pobyl.
 Na twoju šmjercž ja šchčeny šym,
 Ša šwarnuje mje psched wščem šym,
 Duž je mi njebo wěste.

Raž wulke twoje šbože je,
 D šacžuwaj to, duscha!
 A špěwaj Bohu šherlusche,
 Džak tajkej hnadže šluscha.
 Wšcha krasnosć šwěta šahinje,
 Šlej, Boža miloscž njesašdže
 Šacž do wěcznosće! Šamjen.

K. A. Fiedler.

Jan Gelanski, wučenny šerbški bur.

(Štónčjenje.)

Naposledku položi so wón hiščće, jako bě hižo polsta lět
 starý, tež na wutnjenje jendželskeje, šchpaniskeje, danškeje, pólskeje,
 ruskeje, arabiskeje, turkowskeje, šyriskeje, hollandskeje a t. d. rěče,
 w kotrychž rěčach wón s dźela biblije abo tola k najmenšchemu
 druhe mjenšche knižki wobšedžesche. W nich študowasche wón
 njespróznije dale, tak so wón pschi kónzu šwojeho žiwjenja na
 38 rěčow s wjetšcha rošymjesche a móžesche něhdže w 10 derje
 rěčecž a pišacž.

So njeby to, štož bě nawutnył, šašo šabyl, ale so w tym
 pschezo bóle a bóle wobtwjerdzil, čitajesche wón wšchědnje, hdyž bě
 s tymi šwojimi stanył, jedyn staw s biblije a to najprjedy w he-
 brejskim abo grichiskim grundtercže, potom pak tež tón šamý staw
 w šerbškim, němskim, łacžanskim, franžowskim, italskim, čěškim,
 a hollandskim pscheložku, s čehož so dowidzi, so bě jeho najbóle
 luboscž k Božemu šłowu k nawutnjenju tak wjele rěčow nawabiła.
 Tež hdyž so s teho šhudacž, so so jeho špóšnacže rěčow njeje runje
 won na žyly rěčnistki poklad nawutnjenych rěčow, ale je so wjele
 bóle jeno na tak mjenowanu biblijsku rěč wupšchestrjelo; pschetož
 s wuwjacžom biblijskich knihow je wón drje malo pišmow w tych
 wot njeho nawutnjenych rěčach wobšedžal, a jeho druhe dźelo
 w hospodarštwje a šastojnštwje njedowolesche jemu drje tež, wjele
 čaša na čitanje druhich knihow naložecž. Šacž do šwojeje
 šmjercze wosta wón mjenujžy w nišich wobštejenjach a žiwjesche
 so s pólnym a s rucžnym dźělom w Šodžiju, kaž tež wot do-
 khodom maleje šlužby, kotruž jako wobkědžbowat krajneje drohi
 tam dostawasche.

Wón wumrije w Šodžiju 9. februara 1767 a šawostaji po
 šebi šhwalbu pobožneho, čičeho a šwěrneho šchšesčana. Wot
 njeho bě tež jeho džowka Šana Šarja wšchelake rěče nawukla,
 mjes kotrymiž wona franžowsku a italsku najlěpje rěčesche. Wona
 bě so w Šodžiju 19. julija 1730 narodžila, so pošdžišcho (1764)
 s wěšnym Šandrijom Šjetštu, herzom w Šodžiju, woženila a wu-
 mrije tam, wot Božeje rucžki šajata, 1794 džen 4. septembra,
 daloko a šchěroko jako wučena Ššerbowska šnata.

Jan Gelanski mješesche w šwojim žiwjenju wšchnje, šwjaty
 wótcženasch a wšchelake druhe biblijske hrónčža we wšchelakich rěčach
 wotpišowacž a s tajkimi wotpišami šwojich pschecželow a žyšch,
 kiž psches Šodžij pucžowachu, wobdaricž a wot nich ša to šebi
 mašy dar šobudželicž dacž. Wot tajkich wotpišmow šu so šnadno
 tu a tam hiščće něotre wukhowale, a ja šam šym psched lětami
 jedyn tajki w starých žyrkwinych knihach na šarje we Šwarnocžizach
 pola Šychbacha ležo widžal. Šo tym šamym bě jeho rukopiš

jara rjany, něžny a drobny, a teho dla sda šo mi tež, šo je grichifski nowy testament, kiž šo w našej maczickej knihowni namaka a ma wschelake šerbske pschispomnjenja a kotryž bu nam psched někotrymi lětami š Hodžija pschisobšlany, tón šamy, š kotrehož je něhdy našej Gelanski grichifsku rěč nauwufnyl a do kotrehož je wón šwoje pschispomnjenja w šerbskej rěči činił.

Gelanskeho žimjenjopiš namaka šo woczisčezany w přenim šwjašku němfskich knihow: *Lexikon oberlausitzischer Schriftsteller und Künstler von Otto. Görlitz 1891.* A tež w starym lužiskim magazinje a t. d. je na njeho š česčzu špomnjene. Šo tutych starych žórlach jeho dopomnjecze mjes nami Šserbami wobnowicž, šdalsche šo nam pschislušnosč bycz, kotruž mamy pschecziwo njemu dopjelnicž, kiž je hižo w tamnym šrudnym čažu, w kotrymž běchu Šserbja hiščeje jara šazpjeni, šwojemu ludej tajfu česčez činił a kiž je psches šwój pschifkad dopofasal niz jeno, šchtož njewustawaza pilnosč samože, ale tež, šo Šserb njeje, kaž je šo jemu to hušto wot njerosomnych ludži porokowalo, tak hlupy čłowjek, šo šo njemohł na wyschšchi šchodžent wědomosče posběhnycz. Němžy česčza šebi šwojich wučzenych burow, česčzmy šebi teho dla tež my našcheho Gelanskeho!

Spěwaj a dželaj.

Šowjedančzko ša młodnych a starych.

(Šotracožowanje.)

Šle rěče štaža dobre pocziški, a bjesbóžny nacziwi wjele šleho mudry čłowjek pak šedžbuje na dobre a hlada, kaš by wschitto š lepšchemu naložil. Tak Šurij Šošak. Šako bě wón hiščeje wotročł a šlužesche, njecziwjesche wón pschezo po waschnju druhich wotročłow, ale wotdželi šo wot nich na wschelake waschnje. Njedželski džej popoldnju wša šebi pak tajke pak hinašche knihi a čitajšche a nauwufny š nich wschelake wužitne wězy; tola dželawe dny dopjelnjowasche še wschey šwěru a pilnosčzu šwoje pschislušnosče.

Dželawemu čłowjekej pak šandže jedyn džej po druhim, a wón njeshoni, hđže čaš wostawa; wón šo jemu minje, jako by přječž lecził, a wczepawišchi džej šo nihdy wjazny njewróczji. Tak pschithadžeju a šachadžeju dny, wotmēnjeja šo lēta, a čłowjek šo šestari pschi wschey šwojej prózy a dželawosčzi. A hdyž je šo prózowal a dželal, dha ma tež rady něloho lubeho, komuž by plóš šwojeje dželawosče a prózy po šebi šawostajil a jemu psches to šwoju lubosč wopofasal. Štarschi prózujaj šo a dželajaj, šo bychu jich džeczi po nich něšchto mēle. Šak wješeli šo nan, hdyž ma pěfneho šhna, šo móže jemu šwoje šubło po šebi šawostajicž, kaš šraduje šo macž, hdyž ma poradženu džowku, a móže ji šwoje dobytki podacz; ale někotrym štarschim je tajke wješele šapowjedžene, woni nimajaj a njedostanu žanych džeczi, a jich šubla pschiindu na zušych ludži. To je Šože wjedženje, pschetož čłowjek šebi šam njemóže ničšo wsacz, šhiba šo budže jemu date wot Šoha; šbóžny pak je tón čłowjek, kiž wscho lubje bjerje, šchtož jemu Šoh ščzele.

Šurij Šošak bě nětko hižom dwanacze lēt ženjeny; jeho šubla běchu šo pschi jeho prózy a wuštajnosčzi pschisporjake, jeho pola běchu plóšne a wón šhowasche bohata mšdu š nich, jeho šfót w hróšžach bě rjany a tuczny a pschi mozach; ale ša šoho bě šo wón prózowal, komu šesche to wscho, a šchto šyrbjesche jo po nim mēcz? Šbón njemējesche žaneho džesčza, kotremuž by to wschitto po šebi šawostajicž mohł. Tola pak jeho to psche wschu mēru njeshrudži, hacž runjež jeho bolesche; wón poruczi to Šohu, šebi myšlo, Šoh hižom wē, komu moje šubło šlušcha, a šchto šyrbi je po mni mēcz. Runje kaž šym ja šam šhudy a zušy do njeho šo šydnyl a šo mi nětk we nim derje dže, tak je šašo Šoh druheho

wušwolil, kotremuž je wón po mni dacž čže, šo by šo jem^u něhdy tež derje šchlo a wón wješeli na šwěcže pobyl. Ššchak je žyla šemja teho Šnješa a wschē šubla na njej, a wón dawaj je, komuž čže, a my šmy jeho šastojnižy; na šastojniku pak šo ničšo wjazny njephta, hacž šwěra w šastojništwje, a teho dla mam šo tež ja prózowacz a dželacz jako šwěrnny šastojnik Šoži.

A tak bě šašo rjane šwětlojte nalēcžo wuččezlo, tužne lēcžo šajšchlo a bohata našyma tudy, ludžo dželachu šašo, kóždy po šwojim powołanju a po šwojich mozach. Štary Šodan palešche po holi wuhlo, Šurij worasche w Šromadniku, jeho mandželška Šana bě domach, wješni ludžo běchu jedyn tam a drugi jow, čzinjesche tón to a tamny wono, kóždy po šwojej třebnosčzi w nušnocze. Džeczi pašechu šfót, někotre šwjasany na mješach druhe špuschczany na šmahach, někotre pašechu šruwy, někotre wowzy, Šejdušchlez Šanka pak pašesche dwē šošy pschi jich šahonje rēpy, a špěwasche šebi pódla.

A jako šebi wona tak lubošnje špěwasche, po puczju hólž pschiindže, tón bě w rubjanych šholowach a w šochli, na ramjenku mējesche mēschł wišajaj, a na hłowje wulfi šlobuł, w ruzy pak mējesche dubowy šij. Šako tón šamy š šekow wuštupi, widžesche přjedy šo rjanu šuku, psches kotruž rěczka plusłotasche, šady šuki bě hola, wysche kotrejež šo tołšty šur walesche, jemu š prawizy běchu pola, a njedaloko wot njeho bě šahon šaku, a pódla bě rēpa. Šokolo šaku běchu šije nastajane a š ničzemi šromadu šwjasane, na kotrychž štare šapy wišachu, kiž buchu wot wētra tam a šem mjetane a šyrbjachu šwěrinu wot šaka plóšchecž. Šbón hólčez pschiindže š rěczžy, napi šo, šydnny šo šady šekka na šelenu šrawu, wša šwój mēschł š ramjenja, woczini jón a wša š njeho někotre šuche šfórczički šhlēba, šušasche je a jēžesche. A hdy by šchto pschi nim štejal a jemu mjes woczji hladał, tón by widžal, kaš šo jemu pschi jēžji šylšy š jeho rjaneju šruweju woczow ronjachu a na šrawu padachu. Šbón šdychny šhuboko š wutroby a džesche šam pschi šebi: o moja luba macžerka, nětk čže tu ja wjazny nimam! — a šlakasche wótšje — ty mējesche pschezo šhlēba, a hdyž bě mój wschón, dha doštach wot tebe — nětk šym hušto šlódny a ničšo nimam. A wón pohlada šašo do šwojeho mēschka, šesbēra wschitke drjebjeički a wša je do rta a džesche šam pschi šebi dale: ach moja luba macžerka, hdy budžišche ty tola njewumrjeka, ja bych njetrjebal šam po šwěcže wotoko šhodžicž; — ach mój luby Šožo, moja macžerka mi prajesche, šo šy ty jara dobrocziwny a masch wschitke džeczi lubo a hladašch š njeješ na nje, a je widžišch, hacž čže wone runje njewidžaj, a hdyž čže my prošymy, dha nam ty dawasch. A nětk, luby Šožo, ty šy jara bohaty, došelž šy njeješja a šemju a wschitto štworil, daj mi tež něšchto, ja šym jara šlódny a nimam ničšo, daj mi tule nóz šospodu, šo njetrjebal wonkach ležecž, a čžiš tak, šo bych tule šym njeshmjeršnył. Šuby Šožo, daj šwojemu džesčzu wot šwojich wulfič šubłow něšchto! — a wón šašo šlakasche a džesche: ach moja macžerka, ty šy mowaj, a ja čže njebudu wjazny widžecž, a tajku lubu macžerku ja wjazny njedostanu.

Takle wón šlakasche a šdychowasche, a pohlada do pola a widžesche žyly šahon rēpy, a jemu šo jeje čžyšche. Ale jeho macž bě jemu prajila: njeješ nitomu ničšo! — A we tym pschipaše šo hólčzka š rēpy š dwēmaj šošomaj, a wón poštanaj a džesche a pschiindže š njej a džesche: „je ta rēpa wascha? ja bych rady někotre šjedł, ja šym šlódny.“

„Šaj, našcha je; ale šchto šy ty, a š wotkal šy?“

„Ach, luby Šožo, ja nimam žaneho doma a rēkam Šan.“

Ta hólčzka šo lubje wušmja a džesche: „Šan čži rēkaju? to je rjane mjeno; ja rēkam Šanka.“

„To je tež rjane mjeno. Moja macžerka rēkasche Šarja, a to je hiščeje rjensche mjeno.“

„Moja macz też Marja reka. Ale Sanko, hdzeha masz twoju macz?“

„Ach ta je wumrjela a je hižo pohrjebana.“

„D ty wbohi Sanko! je dawno morma?“

„Hižom schturi njedzele“; pschi tym pocza plafacz, a Szanzj ronjachu ho też pschi i woczow. — A wona dzesche k njemu: „Sano, ty njetrjebasch žanu repu jescz, ja chzu tebi wot mojeje swacziny khleba dacz; sy jara hlodny?“

„Hlodny drje sym, ale wot twojeje swacziny njiem, ty hewaf sama doscz nimasch.“

„D njestaraj ho, ja njejsym jara hlodna, a k wjeczeri mam saho domach jescz; ale ty njewesch, hdze schto dostanjesch.“ A wona ho syže, wuczje swój nož, wutwi i rubischta khleb, wotkra bebi mały rózł wot pomasli a da tamnu žylu Sanej. A tej dzjeschi jedzeschtej, bedžo hromadze ho rozręczowajo a San pschezo plowczko wot swojeje lubeje njeboheje maczerki pódla prajesche.

A Sanka dzesche k njemu: „Ale ty dyrhjal tola też twoju njebohu maczerku žarowacz.“

„Haj, to drje ja bych, ale ja nimam žaneho czorneho rubischca ja schiju, a žaneho schlewjerja ja klobuf.“

„Sa też niz, hewaf bych czi dala.“ A wona postany a bžesche ke kalej, hdzjež te stare lapy wifachu, wottorže wot nich nělotre czorne schnórki, pschibžža saho a pokasa je Sanej. A tón ho wjebelesche, so budže nětko swoju lubu maczerku žarowacz, kaž druge dzješči czinja. A wona jemu pschijajsa jenu czornu schnórku ja klobuf a druhu swi jemu wokoło ruki.

A tak wostaschtaj wonaj hromadže, hacž bč cžaf dom hnacz. A Sanka dzesche: „Hdzeha tule nož wostanjesch?“

„Njebmēm i tobu do wascheje wšy hicz?“

„Nč, nasch strážnik je jara šly, wón cže wuczeri, pschetož wón nikoho zuseho wo wšy w nožy njeczepi.“

„D njestaraj ho, Sanka, ja hižom hospodu namafam; ale ja sym frudny, so dyrbju wot tebje, ja bych rad pschi tebi wostal.“ A pschi ho jemu po lizomaj kulachu; Sanka też plafasche. — Po khwili dzesche wona: „Pschluchaj, widžisch tamle kur w holi? tam je mój džed, wón wuhlo pali, to je pětny džed, pola njeho je hižom někotryškuli žusy człowjek hospodowaf: dži k njemu, tam budžesch mój psches nož wostacz.“

A wón postany, wsa swój kij a dzješče do hole, Sanka pak honjesche swojeje kšy domoj. —

(Pschichodnje dale.)

Wschelake i bliska a i daloka.

— Sanženu pónželu mějesche hlowna herbska předarsta konferenza wurjadnu shromadžijnu w Gudžiz hosčenju w Budyschinje. Zednasche ho wo to, so by ho konferenza jako juristiska wožoba saložila a na kudnistwoje sapiskala. Psches to wona prawo dostanje, tež wotkasanja pschijowacz a je k sbožu naschich herbskich wožadow wužiwacz. Snjes farat ryczet Sakub, kotryž bšesche w snatej njespróznivosti wschitke pschihoty a sapiskanja, po nětcžischim kudnistim prawje žadane, wobstaraf, wotewri konferenzu, w kotrejž bšesche psches 20 knjesow duchownych pschitomnych, i nutrnej modlitwu. Najpriedy wuczitachu ho wustawki a ho jenohłópnje pschijachu. Na to mějesche ho wuswolenje pschedšhdstwa i nowa stacz a ho dotalne pschedšhdstwo jenohłópnje saho wuswoli: „Snjes farat ryczet Sakub jako pschedšhdta; knjes farat Wrošal-Grodžischczanski jako městopschedšhdta; knjes farat Gólcž-Nateczanski jako pišmawjedzet a knjes farat Arúgar-Borschiski jako polkadnik. Hdyž bšesche ho protokoll, tón krócz w herbskej a němškej rěči spisany,

čžital a wote wschitkich podpiskaf, ho shromadžijna i modlitwu knjesa městopschedšhdny skónczi. Snjes pschedšhdta poda ho na hamtske kudnistwo, so by ho tam sapiskanje nascheje konferenzy jako juristiskeje wožoby stalo. Duž je nětko dozpite, po cžimž bebi konferenza žadafche a schtož ma wulki wužitk ja naschu konferenzu. Wulki džaf pluschja knjesej pschedšhdže fararjej ryczerjej Sakubej, kotryž je to w swojim luboščiwym prózowanju sa naš dozpil a do skutka stajil.

— S nowym lětom ho pscheměnjenje stanje we wožadnym žiwjenju dweju herbskej wožadow. Wulka Dubrawa, kotraž je něhdže 50 lět do Kluscha safarowana byla, ho do Schwaczanskije wožady wufaruje.

— 1. dezembra mějesche ho po žlym němškim kraju ludliczenje. Hdyž też wunoschł hiščeje powšchitkownje snaty njeje, je tola hižom pschewidžecz, so je wobhydlestwo, hdyž je samy ratašči lud wotebjeral, hdzjež pak je industrija, pschibjeralo. Pschi druhich ludliczenjach sy ho też Šerbja wožebje licžili, to pak ho tón krócz stalo njeje.

— W Dražžanach wotměchu sozjaldemokratojo sanženu njedželu wulke shromadžiny, w kotrychž pscheczimo saksemu wólb-nemu sakonjej protestowachu. Na domojpuczju wot shromadžinow herjekowachu a chžychu wulku demonstraciju na torhoschczju a psched kralowskim hrodom swjescz. Pscheczimo poliziji ho spjecžowachu, tak so dyrbjesche polizija i mozu sakrocžicz. Hdyž tuczi ludžo njechadža rosoma trjebacz, bebi ničžo lěpsche njesažlžža. Woni dyrbja pšnacž, so stat ho wot nich i molom hiščeje satraschicz njeda. Hdyž dyrbi ho prajicz, so wschaf je wólbny sakon pscheměnjenja a polěpschenja potrebnny, je to tola cžisčeje wopaczny pucz, po kotrymž chžedžža tuczi ludžo to dozpicž.

— W šejmje sapóšlanžow w Šruskej, kotryž je ho w minjenym tydženju w Berlinje seschol, je ho nowy schulski sarjadowanški sakon pschedpožožil. Wón sarjaduje pomozne šredki, kotrejž wyschnoscz schulskim gmejnam spožczi. Wožebje swjebelaze je, so ho dothody wuczerjom powyšcha a sarjaduja. Nadžijomnje nowy schulski sakon wulkej wuczerškej nuly w Šruskej wotpomha.

II. Šudanske praschenja wo biblijskich wožobach.

12.

Burski šyn je dolho pytal
Wóšly, nanej stwochnjene;
Saklapaf pak nihdže njeje
Stworjenja te wuchate.
Něschto wjetšche pak je nabyt
W zusbje, na cžož nej jom' schlo:
Sa krala tam wuswolichu
Nistoh' hólža burskeho. —
Sa šbože to ničto njepschekhwaf!
Dobrych dnjow bč tónž, hdyž wón bu kral, —
Wšesch nam rjez, kaf rěkali sy i mjenom
Kralej i burskoh' domu wuswolenom'?

Wotmołwy na praschenja wo biblijskich wožobach.

11. Šesabela abo Šebel. — 2. kral 9, 30—37.

„Bombaj Wóh“ njeje jenož pola knjesow duchownych, ale tež we wschěch pschedawarňjach „Šerb. Nowin“ na wšach a w Budyschinje dostacz.